ชื่อเรื่อง การศึกษาปริมาณฝุ่นตกและความสามารถในการดักจับฝุ่น

ของไม้ยืนต้น ในพื้นที่มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้ศึกษาวิจัย ปรารถนา เขียวเรื่อง

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ทิพย์ กล่อมเจ็ก

ประเภทสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี วท.บ. ทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พ.ศ. 2565

คำสำคัญ การดักจับฝุ่น ไม้ยืนต้น ฝุ่นตก

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปริมาณฝุ่นตก และความสามารถในการดักจับฝุ่นของ ไม้ยืนต้น ในพื้นที่มหาวิทยาลัยนเรศวร ทำการศึกษาเป็นระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2565 โดยกำหนดจุดเก็บตัวอย่าง จำนวน 6 สถานีตรวจวัด ภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร ได้แก่ สถานีที่ 1 บริเวณสามแยกใกล้ประตู 6 สถานีที่ 2 บริเวณสี่แยก ใกล้คณะมนุษยศาสตร์ สถานีที่ 3 บริเวณสามแยกใกล้คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถานีที่ 4 บริเวณ หน้าแปลงฝึกงานคณะเกษตรศาสตร์ฯ สถานีที่ 5 บริเวณสามแยกใกล้ภาควิชาคณิตศาสตร์ และ สถานีที่ 6 บริเวณทางเข้าโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการศึกษา พบปริมาณฝุ่นตกเฉลี่ย มีค่าระหว่าง 85.6 ถึง 138.8 มิลลิกรัมต่อตารางเมตรต่อวัน สถานีตรวจวัดที่พบปริมาณฝุ่นตกเฉลี่ย สูงสุดคือ สถานีที่ 2 บริเวณสี่แยกคณะมนุษยศาสตร์ ขณะที่พบปริมาณฝุ่นตกเฉลี่ยต่ำสุด ที่สถานี ที่ 5 บริเวณสามแยกใกล้ภาควิชาคณิตศาสตร์ ช่วงเวลาที่พบค่าเฉลี่ยฝุ่นตกสูงสุดคือเดือน พฤษภาคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 247.7 มิลลิกรัมต่อตารางเมตรต่อวัน การศึกษาความสามารถในการ ้ดักจับฝุ่นของไม้ยืนต้น ในพื้นที่มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 5 ชนิด ได้แก่ เสลา จามจุรี ประดู่ กระถินณรงค์ และคูณ ในช่วงเวลา 30 วัน พบมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.03 ถึง 0.58 มิลลิกรัมต่อตาราง เซนติเมตร โดยพบใบจามจุรี มีค่าการดักจับฝุ่นเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ประดู่ เสลา คูณ และ กระถินณรงค์ ตามลำดับ และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างชนิดพันธุ์ โดยพบใบพืช ที่มีลักษณะผิวใบเป็นคลื่น ใบเป็นมัน และมีขน จะสามารถดักจับฝุ่นได้ดี การศึกษาสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียรสัน พบปริมาณการดักจับฝุ่นของใบไม้มีความสัมพันธ์กับปริมาณฝุ่นตกใน ทางตรงในระดับต่ำมาก จากผลการศึกษา พบว่าใบของไม้ยืนต้นสามารถดักจับฝุ่นไว้ได้จึงช่วยลด ปริมาณฝุ่นละอองในบรรยากาศได้ โดยควรพิจารณาเลือกปลูกพืชที่มีผิวใบเป็นคลื่น ใบเป็นมัน และมีขน ซึ่งจะสามารถดักจับฝุ่นได้ดี

Title Study on dust fall and dust capturing capability of tree in

Naresuan University

Author Prattana Khiawruang

Advisor Assistant Professor Dr. Pantip Klomjek

Academic Paper Thesis B.S. in Natural Resources and Environment,

Naresuan University, 2022

Keywords Dust capturing, Tree, Dust fall

ABSTRACT

This research aimed to study dust fall and dust capturing capability of trees in Naresuan University. The study was conducted for three months from May to August 2022. Six sampling stations were determined in Naresuan University including 1) Station 1 the intersection nearby Gate 6, 2) Station 2 the intersection nearby the Faculty of Humanities, 3) Station 3 the intersection nearby the Faculty of Engineering, 4) Station 4 in front of the agricultural training area, 5) Station 5 the intersection nearby the Department of Mathematics, and 6) Station 6 the entrance to Naresuan University Hospital. The results showed average dust fall of each sampling station was between 85.6 and 138.8 mg/m²/day. The highest volume of dust fall was found at Station 2 the intersection nearby the Faculty of Humanities. The lowest volume of dust fall was found at Station 5 the intersection nearby the Department of Mathematics. When compared between the period of the dust fall collection, the sample in May showed the highest volume of dust fall which was 247.7 mg/m²/day. Study on dust capturing capability of trees namely Thai bungor, Rain tree, Burmese rosewood, Wattle, and Golden shower in Naresuan University showed that the average accumulation of dust on leaves in 30 days was between 0.03 to 0.58 mg/cm². The highest average dust capturing capability was owned by Rain tree which was followed by Burmese rosewood, Thai bungor, Golden shower, and Wattle, respectively. The dust capturing capability was significantly different between plant species. It was found that leaves with wrinkly surface, hair, and waxy substance revealed high dust accumulation. Pearson correlation showed a positive correlation at a very low level between the dust capturing capability of plant leaves and the volume of dust fall. The result of this study indicated that the leaf of trees could help to retain dust and then reduce dust in the atmosphere. Planting trees with hair, waxy, and wrinkly leave should be considered for reducing dust in the atmosphere.